

Primljeno: 10.07.2026				
Org. jed.	Jed. klas. znak	Redni broj	Prilog	Vrijednost
02	016/	26	410	

STRANKA EVROPSKOG PROGRESA
ODBOR GLAVNOG GRADA

SKUPŠTINA GLAVNOG GRADA PODGORICA
n/r Predsjedniku Skupštine, Srđanu Periću

PREDMET: INICIJATIVA ZA RAZRJEŠENJE ČLANOVA SAVJETA JU NARODNA BIBLIOTEKA „RADOSAV LJUMOVIĆ“

Poštovani gospodine Periću,

U ime odbornika Stranke evropskog progressa, a na bazi Statuta Glavnog grada, Poslovnika Skupštine Glavnog grada i ovlaštenja odbornika da Skupštini podnose inicijative i predloge iz njene nadležnosti, podnosimo Inicijativu da se na dnevni red prve naredne sjednice Skupštine Glavnog grada uvrsti Predlog za razrješenje članova Savjeta JU Narodna biblioteka „Radosav Ljumović“.

Inicijativa se zasniva na činjenici da je Savjet svojim postupanjem ozbiljno narušio zakonitost rada ustanove i povjerenje javnosti. Posebno ukazujemo na pokušaj promjene naziva ustanove mimo zakonom propisane procedure i bez prethodne odluke Skupštine Glavnog grada kao osnivača, iako iz važećih propisa i pravnog stava Službe Skupštine proizlazi da se naziv javne ustanove može mijenjati isključivo odlukom osnivača, uz sprovođenje procedure propisane Zakonom o spomen-obilježjima.

Istovremeno, odluka o promjeni naziva donijeta je bez bilo kakvog dijaloga sa stručnom i kulturnom javnošću, građanima Podgorice i Skupštinom Glavnog grada, čime su zanemareni principi transparentnosti i odgovornosti u upravljanju javnom ustanovom.

Smatramo da pokušaj uklanjanja imena „Radosav Ljumović“, koje predstavlja dio kulturnog i historijskog identiteta Podgorice, bez ispunjavanja zakonskih uslova i bez društvenog konsenzusa predstavlja dovoljno ozbiljan razlog za razrješenje aktuelnog sastava Savjeta.

Imajući u vidu navedeno, predlažemo da, u skladu sa Poslovníkom Skupštine Glavnog grada, ovu inicijativu uvrstite u dnevni red prve naredne sjednice Skupštine kako bi se odbornici izjasnili o razrješenju članova Savjeta JU Narodna biblioteka „Radosav Ljumović“.

Predstavnik predlagača prilikom razmatranja ovog materijala na sjednici Skupštine i njenih radnih tijela je **Ilija Mugoša**, odbornik u Skupštini Glavnog grada.

U Podgorici,

Datum: 10.07.2026. godine

Odbornik Stranke evropskog progressa

Ilija Mugoša

zakonitosti, odgovornosti i podjele nadležnosti na kojima počiva sistem lokalne samouprave.

Jednako zabrinjava činjenica da je odluka donesena bez prethodne konsultacije sa stručnom kulturnom javnošću, naučnim institucijama, građanima Podgorice i samom Skupštinom Glavnog grada. Riječ je o pitanju koje prevazilazi redovno upravljanje ustanovom i zadire u kulturni identitet grada, zbog čega je bilo neophodno obezbijediti širok društveni dijalog i poštovanje demokratskih procedura. Umjesto toga, Savjet je pokušao da o pitanju od posebnog javnog značaja odlučuje samostalno, bez potrebnog institucionalnog legitimiteta.

Povjerenje koje Skupština, kao osnivač, ukazuje članovima Savjeta podrazumijeva obavezu da oni djeluju u granicama zakona, štite interese ustanove i doprinose njenom razvoju. Kada organ upravljanja svjesno ili nesvjesno prekorači svoja ovlašćenja i dovede u pitanje zakonitost svog rada, prestaju razlozi zbog kojih uživa povjerenje osnivača.

Iz navedenih razloga smatramo da su ispunjeni razlozi da Skupština Glavnog grada razriješi postojeći sastav Savjeta JU Narodna biblioteka „*Radosav Ljumović*“ i imenuje novi sastav koji će svoj rad zasnivati na poštovanju zakona, transparentnosti, zaštiti javnog interesa i očuvanju kulturne baštine Glavnog grada.

INICIJATIVA ZA RAZRJEŠENJE ČLANOVA SAVJETA JU NARODNA BIBLIOTEKA „RADOSAV LJUMOVIĆ“

Obrazloženje

Odbornici Stranke evropskog progresa podnose inicijativu za razrješenje članova Savjeta JU Narodna biblioteka „Radosav Ljumović“, imajući u vidu da je njihovim postupanjem ozbiljno narušena zakonitost rada ustanove, prekoračena ovlašćenja organa upravljanja i doveden u pitanje javni interes u oblasti kulture.

Narodna biblioteka „Radosav Ljumović“ predstavlja najstariju ustanovu kulture u Podgorici, čiji kontinuitet traje još od osnivanja Podgoričke čitaonice 1881. godine. Biblioteka današnji naziv nosi od 1959. godine, kada je dobila ime po Radosavu Ljumoviću, crnogorskom književniku, novinaru, revolucionaru i borcu u Španskom građanskom ratu, koji je poginuo 1938. godine kao pripadnik Internacionalnih brigada. Njegovo ime decenijama simbolizuje antifašističku tradiciju Crne Gore, slobodarsku ideju i kulturni identitet Podgorice, zbog čega je postalo sastavni dio identiteta jedne od najznačajnijih kulturnih institucija Glavnog grada.

Iz tog razloga, svaka inicijativa za promjenu naziva ustanove zahtijeva naročitu pravnu, institucionalnu i društvenu odgovornost, a ne može predstavljati isključivu odluku organa upravljanja ustanove.

Zakon o lokalnoj samoupravi polazi od načela da je Skupština najviši organ odlučivanja u jedinici lokalne samouprave i da upravo ona, kao predstavnički organ građana, vrši osnivačka prava prema javnim ustanovama čiji je osnivač Glavni grad. U oblasti kulture ta osnivačka prava dodatno su razrađena Zakonom o kulturi, kojim je propisano da osnivač donosi akt o osnivanju ustanove, daje saglasnost na statut, plan razvoja i program rada, kao i da odlučuje o drugim pitanjima od značaja za njen status i djelovanje. Pravni stav Službe Skupštine Glavnog grada nedvosmisleno potvrđuje da je naziv javne ustanove sastavni dio Odluke o osnivanju i Statuta, zbog čega se njegova izmjena može izvršiti isključivo odlukom Skupštine Glavnog grada, kao osnivača.

Pored toga, Zakonom o spomen-obilježjima propisano je da naziv javne ustanove predstavlja oblik spomen-obilježja, te da se njegova izmjena sprovodi po istoj proceduri koja važi za podizanje spomen-obilježja. To podrazumijeva donošenje odgovarajuće odluke Skupštine Glavnog grada, postupanje u skladu sa Programom podizanja spomen-obilježja i prethodnu saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove kulture. Zakon izričito zabranjuje sprovođenje takvih postupaka mimo propisane procedure, što dodatno potvrđuje da Savjet biblioteke nije mogao samostalno donositi odluke kojima se pokreće ili faktički sprovodi promjena naziva ustanove.

Uprkos tome, Savjet Biblioteke je donio odluku o promjeni naziva ustanove, postupajući izvan okvira svojih zakonskih ovlašćenja. Takvim postupanjem nije samo zanemarena uloga Skupštine Glavnog grada kao osnivača, već su dovedeni u pitanje principi

Prijedlog

Na osnovu člana 54 stav 1 tačka 56 Statuta Glavnog grada („Službeni list Crne Gore – opštinski propisi“, br. 08/19, 20/21 i 49/22), člana 12 stav 1 alineja 1 Odluke o osnivanju Javne ustanove Narodna biblioteka „Radosav Ljumović“ Podgorica („Službeni list CG – opštinski propisi“, br. 28/11 i 43/20), a u vezi sa članom 24 Zakona o kulturi („Službeni list CG“, br. 49/08, 16/11, 40/11, 38/12, 20/15, 6/16, 64/18, 72/19, 82/20 i 145/21), Skupština Glavnog grada Podgorice, na sjednici održanoj _____ 2026. godine, donijela je

RJEŠENJE

O RAZRJEŠENJU SAVJETA JAVNE USTANOVE NARODNA BIBLIOTEKA „RADOSAV LJUMOVIĆ“ PODGORICA

I - Razrješavaju se dužnosti članovi Savjeta Javne ustanove Narodna biblioteka „Radosav Ljumović“ Podgorica, i to:

Predsjednica:

- Gorica Vukićević

Članovi:

1. Bećir Vuković;
2. Emilo Labudović;
3. Novica Đurić;
4. Aleksandra Vukanović.

II - Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja i objaviće se u „Službenom listu Crne Gore – Opštinski propisi“.

Broj: xx
Podgorica, xx.xx.2026.

SKUPŠTINA GLAVNOG GRADA PODGORICE

PREDSJEDNIK
Srđan Perić

Obrazloženje:

Savjet Javne ustanove Narodna biblioteka „Radosav Ljumović“ svojim postupanjem izgubio je povjerenje osnivača, imajući u vidu da je donio odluku o promjeni naziva ustanove iako za takvo postupanje nije imao zakonsko ovlašćenje.

Naziv javne ustanove utvrđen je Odlukom o osnivanju i Statutom ustanove, pa se njegova izmjena može izvršiti isključivo odlukom Skupštine Glavnog grada kao osnivača, uz sprovođenje procedure propisane Zakonom o spomen-obilježjima. Na to nedvosmisleno ukazuje i pravni stav Službe Skupštine Glavnog grada.

Savjet je, uprkos tome, donio odluku kojom je pokušao da pokrene promjenu naziva ustanove, čime je prekoračio svoja ovlašćenja, doveo u pitanje zakonitost rada ustanove i zanemario ulogu Skupštine Glavnog grada kao osnivača.

Pored toga, odluka je donesena bez prethodnog dijaloga sa stručnom javnošću, kulturnim institucijama i građanima Podgorice, iako je riječ o pitanju koje se neposredno odnosi na kulturni identitet Glavnog grada i antifašističku tradiciju Crne Gore.

Polazeći od činjenice da organ upravljanja mora uživati povjerenje osnivača i svoje nadležnosti vršiti isključivo u granicama zakona, Skupština Glavnog grada ocijenila je da postoje opravdani razlozi za razrješenje postojećeg sastava Savjeta.

S obzirom na navedeno, odlučeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.